

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ”

БЛАГОЕВГРАД

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА ПО ЛИТЕРАТУРА

Становище

за дисертационния труд „Митът Яворов и списание „Златорог“

за придобиване на научната и образователна степен „Доктор”

научна област 2.1 Филология

научна специалност История на българската литература (Съвременна

българска литература)

Докторант: Марияна Николова Папазова

I. Обобщени данни за кандидата

Марияна Николова Папазова е докторант във Филологическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ по научната специалност Съвременна българска литература. През 2000 г. се дипломира в същия университет като магистър по Българска филология. През 2019 г. придобива II професионално-квалификационна степен в ДИУУ към СУ „Климент Охридски“. От 2013 г. досега работи като преподавател в ОУ „Димитър Талев“ в Благоевград.

I. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

В процедурата за придобиване на ОКС „Доктор“ Марияна Папазова участва с дисертация на тема: „Митът Яворов и списание „Златорог“. Освен основния си труд тя е представила и 4 статии, сред които и текст от сборник

с международно участие.

Представеният за обсъждане дисертационен труд е фокусиран върху редакторската стратегия на Владимир Василев за посмъртното вторично митологизиране на Яворов на страниците на списание „Златорог“.

За целите на изследването са проучени множество статии, писма, спомени и критически материали на повече от 50 автори. Специално внимание в труда е отделено на внушителното количество от 45 публикации за Яворов в „Златорог“, 22 от които са дело на главния редактор на списанието Владимир Василев. Изданието е характеризирано като „еталон и обединителен център за българската литература между двете световни войни“. Изтъкната е културната мисия на списанието, ролята му мост между литературата и образованието, значението му за формиране на литературен вкус сред младата читателска аудитория.

Сам обект на амбивалентна митологизация (както позитивна, така и негативна), Владимир Василев е видян и като създател и пазител на митологемния образ на Яворов. Детайлно се проследяват всички негови текстове, посветени на поета – и отпреди „Златорог“, и публикуваните в редактираното от него списание. Един от важните изводи на Папазова е, че „Владимир Василев кара мита Яворов да работи сам за себе си. Освобождава го от грубия идеологически прочит, сакрализира го, но го прави и много близък, личен, дава възможност всеки сам да намери пътя към него.“

Дисертантката откроява два етапа в митологизирането на образа на Яворов – първично, чрез публикациите в сп. „Мисъл“, и вторично възобновяване на този мит *post mortem* в сп. „Златорог“. Едно от интересните наблюдения на авторката във връзка с вторичното митологизиране на поета между двете световни войни е свързано с

далновидната редакторска стратегия на Василев, който „освобождава“ образа на Яворов от потенциалните негативи, които би му донесъл собственият му полемичен образ на критик: „той превръща съвсем съзнателно троичния модел Владимир Василев – „Златорог – Яворов в двоичен „Златорог“ – Яворов, като извежда на преден план самата литературна личност и нейните вече изградени митологични парадигми“. Важен извод в тази връзка е, че „вторичното митологизиране на Яворов в „Златорог“ се дължи до голяма степен на стратегията на главния редактор Владимир Василев, а не на литературния критик“.

Изтъкнатите заслуги на представения дисертационен труд на Марияна Папазова ми дават основание убедено да препоръчам придвижването му към публична защита.

III. Заключение

Като имам предвид качествата на представеното научно изследване, убедено препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 2.1. Филология; научна специалност *История на българската литература (Съвременна българска литература)* на Марияна Николова Папазова.

4.12. 2022 г.

Член на журито:

/Доц. д-р Бойка Илиева/